

1 Dimodi

Pol köp nöd u Dimodi nɪp kalɪ kliñ rɪka

¹ Dimodi. Yad Pol. God Ud Kamɪŋ Yuep Bɪ Kub hon u abe, Kraiŋ Jisas hon nɪŋ udun gasɪ halö mɪdpun Bɪ Kub u abe, apil mɪhau yɪp hag lɪlö, Kraiŋ Jisas manö aij ud arep bɪ nɪpe ap mɪdpin.

² Dimodi. Kraiŋ manö aij u nöp hag ñainö, Kraiŋ Jisas nɪŋ udpan u me, nöp ñɪ aij yad, a gabin. Bapi God, Bɪ Kub hon Kraiŋ Jisas, nöp mög nɪŋmil, ud aij gɪmil, abad mɪd aij gɪlö me, ne agamɪj mɪd aij gɪmön. *

Manö piral nɪŋ udöl rö löp u, kalɪp hag ñɪ aij gɪmön, a ga

³ Yad nöd Masedonia Propins arnɪg gem, nöp daun kub Epesas ud lem manö hag ñɪnö u, mɪñi u rö nöp kauyaŋ hagnɪg gabin. Ne Epesas au mɪdmön, nɪbi bɪ God Manö hagabun, a göm, manö piral piral hagpal gau kalɪp wasö gɪmön, hag aij gɪmön. ⁴ Manö aiud piral udöm hagpal u, “Apɪs bac hon anɪg göl anɪg göl rɪklö auöp,” a gɪpal u, hagmön arö göl. Manö adö anɪbu hagöm, pen pen nöp hagpal. Manö piral adö anɪbu nɪbi bɪ gau kalɪp haglö, God nɪpe nɪbi bɪ ud kamɪŋ yunɪg gab manö aij u nɪŋagnaböl. Anɪb u, kale Kraiŋ manö aij u nɪŋ udöl rö lagnab. * ⁵ Nɪbi bɪ Jisas nɪŋ udpal gau kale pen pen mɪdmagö löl, a gem, nöp

* **1:2:** Ap 16:1-3; Dai 1:4   * **1:4:** 1Di 4:7; Dai 1:14

manö anibi hagabin. Midmagö kale an dan, nagı ubın adö u aij, nagı ubın adö u naij, nın aij göm, nagı ubın aij adö anibu areinaböl u, kale nın nöp añ mam gau midmagö linaböl. Kale anıgöl añ mam gau pen pen midmagö leinaböl u, kale nın nöp Kraıs manö aij u nın udöm, hagöp rö nöp gıpal, a gınabun. ⁶ Pen nıbi bı rımnap Kraıs manö aij u hagöp rö arö göm, bı hauı rö manö yıharın gau hag amıl apıl gıpal. ⁷ Hon God lo hag ñeb bı midno, a göm, ana udagöm nıbi bı gau kalıp hag ñıbal u pen kale ktı göm manö hagabun ıt anibu midöp me u, a göm, ıt anibu nınagal.

⁸ Hon nınbun, God lo manö nıpe haga u, manö kabö göl, manö aij yıl midöp. Pen hon God lo manö aij anibu udun, gası hon ke nınun hainö gun, abönamö geinabun u, aij wasö. Nıpe haga rö nöp hag ñeinabun u, aij gınab; wasö wasö. * ⁹ Pen hon nınbun, God lo manö nıbi bı gı aij gıpal gau kalıp hagagab; nıbi bı lo manö rıb jubal gau kalıp hagab. Nıbi bı God nıp nınagal gau abe, nıbi bı nan si nan naij gıpal gau abe, kalıp hagab. Nıbi bı God nıp sabe gagal gau abe, nıbi bı God nıp manö naij hagpal gau abe, kalıp hagab. Nıbi bı nıme nap kale ke al pak libal gau abe, nıbi bı wıp albal gau abe, kalıp hagab. ¹⁰ Nıbi si bı si gıpal gau abe, bı kale nıbi ap aip wasö bı ap aip göm gıpal gau abe, kalıp hagab. Nıbi bı kale nıbi bı ñı pai rımnap si ud daulö, wög kalıp gıpal, bı gau abe, nıbi bı manö pıral hagpal gau abe, nıbi bı “God amgö ilö nınö hagpin,” a göm, pıral hagpal gau abe, kalıp hagab. Nıbi bı Kraıs manö aij nıpe

---

* **1:8:** Ro 7:12,16

u rɪb jubal gau kalɪp hagab. ¹¹ Manö aij anɪbu Kraiss manö aij nɪpe u nöp. Manö aij anɪbu God mailö halö u yɪp manö hag ñɪ ajep bɪ nɪpe hag la.

Bɪ Kub Pol nɪp mög nɪŋa

¹² Yad Kraiss Jisas Bɪ Kub hon u nɪp aij a gabin. Yɪp, bɪ aij yad, a göm, udöm, klö nɪpe u yɪp ñö, bɪ wög gep nɪpe mɪdɪpin. * ¹³ Pen nöd yad mɪd aij gagmɪdɪn. Yad God nɪp hag juem, Kraiss Jisas nɪbi bɪ nɪpe gau kalɪp gɪ naj gem, bɪ naj, bɪ kal yabɪl mɪdmɪdɪn. Pen God nɪp nɪŋagem, manö haga ɪl u nɪŋagem gɪnö u me, yɪp mög nɪŋöm uda. * ¹⁴ Bɪ Kub yɪp mög yabɪl nɪŋöm, ud aij göm, Kraiss Jisas nɪŋ udep magö u abe, nɪbi bɪ gau mɪdmagö lep magö u abe, mɪdmagö yad anɪ danɪ yɪm la.

¹⁵ Manö böŋ nöp nɪŋ udep ap hagnɪg gabin: Kraiss Jisas ram mɪnönɪ ɪl i aua u, nɪbi bɪ nan si nan naj gɪpal gau kalɪp ud kamɪŋ yunɪg aua. Bɪ nan si nan naj kub yabɪl gɪmɪdöp u yad nöp.

* ¹⁶ Pen Kraiss Jisas yɪp mög nɪŋöm, ud kamɪŋ yunam, a göm, haga, “Bɪ nan si nan naj yabɪl gɪmɪdöp anɪbu nɪp ud kamɪŋ yunö, nɪbi bɪ gau magöŋhalö nɪŋöm hagnaböl, ‘Kraiss Jisas nɪpe bɪ naj anɪbu nɪp ud kamɪŋ yua rö, yɪp u rö nöp ud kamɪŋ yunab,’ a gɪnaböl,” a ga. Anɪb u, kale Jisas nɪp nɪŋ udlö, nɪpe kalɪp pör mɪdep magö u ñɪnab. Adö anɪbu nöp, yɪp mög nɪŋöm ud kamɪŋ yua. ¹⁷ Kɪŋ kub nɪpe hadame dagol mɪdmɪdöp, uri mɪdöp, hainö pör pör nöp mɪdeinab. Nɪpe kamɪŋ mɪdep magö u nöp mɪdöp; umeb magö u mɪdagöp. Nɪbi bɪ nɪp amgö nɪŋagpal. Nɪpe

* **1:12:** Ap 9:15; Gal 1:15-16; 1Ko 15:9-10 * **1:13:** Ap 8:3; 9:1-5

* **1:15:** Luk 19:10

nöp God añi nöp m+döp. Bi Kub mailö unbö ke halö an+bu, hib n+pe pör pör nöp hagno adö arañ. An+bu unbö rö aij.

Pol Dimodi n+ip manö ap haga

18-19 Ñi yad Dimodi. Nöp manö ap hagni+g gabin. Manö hagnabin an+bu, God nöd n+bi b+ r+imnap gasi ñö, ne hainö n+hön g+nabön u hagla rö nöp hagnabin. Manö an+bu udmön, Krais Jisas manö aij u klö gi n+ñ udmön, nan n+hön aij, nan n+hön naj, a gi n+ñ aij g+mön, nagi ub+ñ aij adö u nöp ammön, k+jaki yam n+pe gau aip klö g+mön pen pen g+mön. N+bi b+ r+imnap an+g gagöm, God kal+ip gasi aij ñöb u arö göm, ap lug pakpal. ²⁰ Bi ne Haimenias aip Aleksada aip an+g gi+lö hagnö, “An+g gi+pil u, hon aip j+m ñöl God n+ip sabe gagun. Kal+ip b+ m+hön arö gi+no, Seden böñ u m+dmil, marö yabi+ gö, God n+ip hag jubil u arö gi+mil rö löp,” a gi+nö. *

2

God n+ip sabe gep

¹ Manö hagni+g gabin u an+g göl m+döp: hon n+bi b+ gau magöñhalö gasi n+ñun, kal+ip God n+ip sabe gun; n+bi b+ gau kal+ip nan n+hön m+dagain+m, God n+ip hag n+ñun; n+bi b+ gau God kal+ip gi ñöm abad m+id aij gi+n+m, a gun, sabe gun; n+bi b+ gau magöñhalö God n+pe gi aij göp u gasi n+ñun, God n+ip aij a gun. ² God n+ip hag n+ñno, kiñ gau abe, gapman b+ kub gau abe, kal+ip magöñhalö abad m+id aij gi+n+m. An+g gö me, hon agam+i

* **1:20:** 2Di 4:14-15; 1Ko 5:5

m+id aij gun, God n+ip gas+ n+ŋöl g+, g+ aij göl g+ m+deinabun. ³ An+ib unbö rö g+inabun aij. God, Ud Kam+ŋ Yuep B+ hon u, n+ip u rö nöp aij g+inab. ⁴ “Yad n+ibi b+ gau magöŋhalö ud kam+ŋ yun+ig gabin u, kale magöŋhalö manö aij yad u n+ŋ udöm, manö aij manö it u n+ŋ aij göl,” a g+ gas+ u n+ŋöb.

⁵ N+hön g+n+ig:

God añ+ ap nöp m+idöp.

Pen B+ aŋ n+ibö u, u rö nöp añ+ ap nöp m+idöp.

God böŋ lap m+idöp;

hon n+ibi b+ böŋ lap m+idpun.

Pen B+ añ+ ap nöp n+ibi b+ ud God aip j+m ñ+n+im rö löp.

B+ an+ibu Krajs Jisas, n+ipe ke b+ yab+it ap.

⁶ Nan si nan naj n+ibi b+ gau magöŋhalö g+pal gau, Krajs Jisas n+ipe mab ba laŋ hañ roman+ŋ n+ipe ke udöm, ilön kub udöm, umöm, pen kub hon an+ibu böŋ nöp raua.

An+ib u, God hag la ñ+n u,

Krajs Jisas ga an+ibu n+ibi b+ n+ŋöm n+ŋ udnaböl gau,

n+ipe kal+ip magöŋhalö ud kam+ŋ yunab. *

⁷ Adö an+ibu nöp, Krajs Jisas y+ip hag lö, yad Jisas manö aij ud arep b+ ap m+idem, manö aij an+ibu n+ibi b+ gau magöŋhalö hag ñ+ aij gem, Juda n+ibi b+ wasö gau kal+ip Krajs Jisas manö n+ŋö u hag ñ+ ajpin. Y+ip wög hag la an+ibu, n+ŋö yab+it hagabin. *

* **2:6:** Ro 3:29-30; Gal 1:4   * **2:7:** Ap 9:15; Gal 2:7-8; 2Di 1:11

⁸ Bî gau, ram mîñöŋ magöŋhalö gau, bî rîmnap kalîp mulu lugagö, pen pen hagagöm, agamîj jîm ñöl nöp mîdöm, pör nöp God hagöp rö nöp göm, nîp ñîmagö gîlan göl gî sabe gaiöl u, yîp aij gî nab.

⁹ Pen nîbi gau u rö nöp agamîj mîd aij göl. Umagö kale malîkagnaböl. Nan gol udöm klîñ aij gîpal gau, aka bis kîbap rö mani kub rauep gau, aka walîj mani kub rauep gau yîmagnaböl. Nîbi nan aij aij hañ roman yîmbal gau, nîbi bî rîmnap hanîp nîñlö aij gaŋ, a göm, gîpal u, God nîp aij gagöp. * ¹⁰ Pen nîbi God nîp nîñ udun sabe gîpun, a gîpal gau, kale nîbi bî rîmnap gau kalîp ud aij göm, wög rîmnap gî ñöm, kalîp gî aij göm, göl. Anîg gî naböl u, God nîp aij gî nab. *

¹¹ Bî gau God Manö hag ñaiöl u, nîbi gau agamîj mîdöm, nîñ aij göl. ¹² Yad nîbi gau kalîp hagîñ, kale God Manö bî gau kalîp hag ñagnaböl; kale bî gau kalîp abad mîdageinaböl. Bî gau God Manö hag ñaiöl u, nîbi gau kale manö rîmnap hagagöl.

* ¹³ God Adam nîp nöd gî löm, hainö nîbi nîpe Ip nîp gî la. * ¹⁴ God mab magö wasö ga u, kîjaki manö pîral hageia Adam nîñaga. Nîbin Ip kîjaki manö pîral u nîñöm gî naij ga. * ¹⁵ Pen nîbi gau ñî pai yag dapöm, ana udöm, Kraîs Jîsas nîp nîñ udöl gî, nîbi bî gau kalîp mîdmagö löl gî, Kraîs Jîsas manö aij nîpe hagöp rö nöp göl gî, gî mîdeinaböl u, God kalîp ud kamîñ yunab.

3

---

* **2:9:** 1Pi 3:3-5 * **2:10:** 1Di 5:10 * **2:12:** 1Ko 14:34 * **2:13:** Jen 2:7,21-22; 1Ko 11:8-9 * **2:14:** 2Ko 11:3; Gal 3:1-6

Nibi bi Krajs Jisas niη udpal gau kalip abad midep bi gau

¹ Manö niηö yabił hagniğ gabin. Bi riṁnap, Krajs Jisas niṁ wög gun, nibi bi niṁ niη udpal gau kalip abad midaiun, a göm, gasi u niηbal gau, gasi aij yabił niηbal. * ² Pen kale nibi bi Jisas niη udpal gau kalip abad midep bi riṁnap udun, a giṁabim u, bi gi aij giṁpal gau nöṁ niηmim udmim. Nibi kale añi ap nöṁ udöm, bi hain aij, gasi niη aij göm, nan naij gagöm, nibi bi miłö gau niṁbö hag wiḥai dam ram kale aip aṁ daṁ udöm, nibi bi Krajs Jisas niη udpal gau kalip hag niṁ aij göm, giṁpal bi gau nöṁ niηmim udmim. *

³ Pen bi niṁ wain iru niηbal gau, bi kal yabił jubal gau, bi manö pen pen hagpal gau, bi uṁpö kiṁno kiṁbap mani midmagö liḥbal gau, kalip niηmim udagmim. Bi agamiḥ hain riḥköm, mid aij göl u nöṁ niηmim udmim. ⁴ Bi nibi niṁ pai amḥlap kale gau kalip abad mid aij giłö, niṁ pai kale gau pen, bapi niηö hagöp, a göm, niηbal bi gau niηmim udmim. ⁵ Pen bi nibi niṁ pai niṁpe ke gau abad mid aij gagnab u, niṁpe aigöl göm God nibi bi niṁpe gau kalip abad mid aij giṁniṁ?

⁶ Bi Krajs Jisas niṁ giṁsön nöṁ niη udpal gau niηmim udagmim. Bi Krajs Jisas niṁ giṁsön nöṁ niη udöp u, bi kub midpin, a göm, lug pakö, God niṁ manö kub hagöm, hag ke gau yuniṁ rö löp. Kijaki hadame nöṁ, yad bi kub midpin, a göm, God niṁ arö gö, God pen niṁ hag yua rö u, niṁ u rö nöṁ giṁab. ⁷ Bi udnabim aniḥ u, nibi bi Krajs manö aij u niη udagpal gau niηöm, bi u bi aij, a

* **3:1:** Ap 20:28   * **3:2:** Dai 1:6-9

göm gasi niŋbal, bi aniḅ rö nöp niŋmim udmim. Wasö u, niḅi bi Krai Jisas niḅ niŋ udagpal gau bi aniḅu niḅ hag julö, kijaki hel niḅ udnim rö löp. *

⁸ Pen kale bi abad midep kalip wög gi ñeb bi riḅnap udun, a giḅnim u, niŋ aij giḅmim udmim. Niḅi bi gau, bi u bi aij, a göm gasi niŋbal, bi gau nöp niŋmim udmim. Kale manö niŋö nöp hagöm, manö piral hagagöm, ñig wain iru ñiŋagöm, utpö kiḅno mani nan tip gi udagöm, giḅpal bi gau nöp niŋmim udmim. ⁹ God Manö u magöŋhalö manö niŋö nöp, a göm, kḷö gi niŋ udöm, mid aij giḅpal bi gau nöp niŋmim udmim. ¹⁰ Aniḅ u, nöd wög pro riḅnap kalip hagpe, kale gi aij geinaböl u, hagpe, bi abadep bi gau wög gi ñeb bi midaiöl.

¹¹ Pen bi abadep kalip wög gi ñeb niḅi riḅnap udun, a giḅnim u, u rö nöp niŋ aij giḅmim udmim. Niḅi aniḅ gau u rö nöp niḅi aij nöp midaiöl. Niḅi bi gau, niḅi u niḅi aij, a göm gasi niŋbal, niḅi aniḅ rö nöp niŋmim udmim. Niḅi bi riḅnap kalip hag juagöm, niḅi agamij hain riköm, ñig wain iru ñiŋagöm, manö piral hagagöm, nan riḅnap si udagöm, pör gasi niŋ aij gi mideinaböl, niḅi aniḅ rö nöp niŋmim udmim. * ¹² Pen bi abadep kalip wög gi ñeb bi gau, niḅi kale aŋi ap nöp udöm, niḅin ñi pai amilip kale gau kalip abad mid aij giḅpal bi gau nöp niŋmim udmim. ¹³ Wög gi ñeb niḅi bi gau wög kale gi aij geinaböl u, niḅi bi Jisas niŋ udpal aŋ u hib aij udöm, Krai Jisas niḅ niŋ ud pidöŋ gi mideinaböl.

¹⁴ Yad nöp yiŋid niḅabin, a gem, nöp köp i kalikḷiñ rikabin. ¹⁵ Pen yiŋid nagnabin u, ne köp i

* **3:7:** 2Ko 8:21   * **3:11:** Dai 2:3

ud niŋmön, hon God niŋbi bi niŋpe, niŋbi bi God pör kamŋ mädöp u niŋp niŋ udun cöc niŋpe mädpun gau, hon aigöl gun gi aij giŋabun u, niŋnabön. Hon God niŋbi bi niŋpe gau, jim ñöl ram padö klö yabiŋ rö mädno me, manö niŋjö niŋpe u ur giŋim rö lagöp.

¹⁶ Niŋjö nöŋ, God manö niŋpe hagöp u manö niŋjö yabiŋ hagöp:

Krais Jisas bi hañ roman lö, niŋbi bi niŋp waiö niŋla.

God Ana, Jisas gi aij yabiŋ nöŋ göp, a ga. Ejol kumi kabö adö laŋ au niŋp niŋla.

Niŋbi bi ram mŋnönŋ gau gau ajöm, manö aij niŋpe niŋbi bi gau kalip hag ñeila.

Niŋbi bi ram mŋnönŋ gau niŋp niŋ udla. Nap niŋpe niŋp ud mailö aij unbö ke halö

kumi kabö adö laŋ au ud ara. *

4

God manö aij hag ñabun, a giŋaböl u pen manö piral hagnaböl

¹ God Ana waiö hagöm hagab, “Ñŋn hain niŋbi bi riŋnap Krais Jisas manö aij niŋ udla u arö göm, kiŋjaki manö piral anŋbu niŋjöm, kiŋjaki aiön pi yam niŋpe gau manö piral hag ñibal u niŋ udöm adö anŋbu nöŋ hain giŋaböl,” a gab. ² Niŋbi bi kiŋjaki manö piral hag ñibal gau, kale nagŋ adö u aij, nagŋ adö u naij, a gi gasŋ niŋagpal. Gasŋ riŋmäd magö kale u, u aij, u naij, a giŋböp, pen gasŋ riŋmäd magö kale u ain miŋtaŋ rö lau inö böŋ nöŋ hir ga. Kale manö piral nöŋ hag ñibal. ³ Niŋbi bi anŋb

* **3:16:** Jon 1:14; 2Pi 3:3; 1Jn 2:18

gau manö piral hagöm hagpal, bî gau nîbi udagöl, nîbi gau bî udagöl, a gîpal. Kale hagpal, nan magö anîb gau nan ñîñeb pen nan magö anîb gau nan ñîñagep asî masî göl, a gîpal. Pen God nîpe nan magö gî löm, nîbi bî yîp nîñ udöm manö nîñö yad nîñbal gau, kale nan magö gau magöñhalö aij, a göm, ñîñnaböl, a göm, gî la. * 4 God nan gî la gau magöñhalö aij u nöp gî la. God nan magöñhalö aij gî la mîdöp gau me, hon nîbi bî nan ap asî masî gagnabun. Nan aij gî la mîdöp gau, magöñhalö aij, a gun, ud ñîñnabun. 5 Nîhön gîñg: God nîp sabe gun, aij a göp, a geinabun u, God manö nîpe hagöp rö, nan magö anîb gau magöñhalö ke kamîñ aij rö nöp mîdnab.

Nîbi bî gau kalîp hag ñî aij gîmön

6 Manö hagabin i, nañîñ namam rîmnap gau kalîp hag ñî aij geinabön u, ne Krais Jisas wög gî ñeb bî aij mîdeinabön. Ne nöd ñî pro mîdmön, Krais Jisas manö aij nîpe nöp hag ñîla u nîñ aij gîmön, hagöp rö nöp hain gîmön, gî dammön, uri u rö nöp manö aij u nîñmön hain gabön. 7 Pen aiud yîharîñ gau hag amîl apîl gîpal gau nîñagmön. Ne klö gîmön, God nîp aij gîñab adö u nöp gî mîdaimön. * 8 Nîbi bî rîmnap klö göm eksais gîpal gau, hañ romanî kale klö gîñab. Pen ne klö gîmön, God Manö hagöp rö nöp geinabön u, klö ke udnabön. God nîp aij gîñab adö u nöp geinabön u, ram mîñöñ îl i mîdeinabön ñîñ i abe, ram mîñöñ adö lañ au mîdeinabön ñîñ u abe, mîd aij gîñabön. 9 Manö hagnîg gabin

* 4:3: Jen 9:3; Ro 14:6; 1Ko 10:30-31   * 4:7: 1Di 1:4

anib i, manö niñö yabił, a gımön, böñ nöp niñ udmön. ¹⁰ God pör kamıñ mıdöp u niñ udpun u me, gası halö mıdpun. Krais Jisas niñpe niñi bi gau magöñhalö ud kamıñ yunabin, a göm, uma. Niñi bi Krais Jisas anıg ga u niñ udeinaböl gau, God pör kamıñ mıdöp u kalıp magöñhalö böñ nöp ud kamıñ yunab. Hon gası adö añı anıbu nöp niñun, wög klö gi mıdpun. *

¹¹ Manö hagabin i, ne niñi bi gau kalıp hag ñaimön niñöl. ¹² Niñi bi rımnap, nöp bi praj, a göm, manö hagnabön u niñagnaböl rö löp u, ne niñ aij gımön. Pen ne gi aij gımön nöp gö arö, niñi bi Krais Jisas niñ niñ udpal gau, ne manö aij hagpan rö, ne gi aij gıpan rö, ne niñi bi mıdmagö lıban rö, ne Krais Jisas niñ niñ ud pıdöñ gıpan rö, ne nagı ubıñ aij adö u nöp arabön rö niñöm, kale ke u rö nöp gıñaböl. *

¹³ Yad niñabin u pen yıp abad mıdpan ñın i, niñi bi gau kalıp God Manö u amgö lı hagöl gi, manö ıf u hag ñöl gi, gi mıdaimön.

¹⁴ Pen nöd gau niñi bi Krais Jisas niñ udpal kalıp bi abadep bi gau, ñımagö kale ud nabıç adö ne u löm, God kalıp gası ñö, ne hainö niñön niñön rö gıñabön manö u haglö, God nöp nan aij ke ña u hauł gagmön. * ¹⁵ Nan hagajın i, ne gası adö añı nöp niñmön, klö yabił gımön. Anıg geinabön u, ne Krais Jisas adan aij niñpe u klö gımön, gi dö gi arabön u, niñi bi gau magöñhalö niññaböl. ¹⁶ Ne niñ aij gımön, God Manö hagöp rö nöp göl gi mıdaimön. Niñ aij gımön, God Manö hagöp rö

---

* **4:10:** 1Di 2:3-4   * **4:12:** Dai 2:15   * **4:14:** 2Di 1:6

nöp gasi niñöl gi midaimön. Anig göl klö gi dam dam gi mideinabön u, ne ke abe, niñi bi manö ne niñaböl gau abe, kalip ud kamij yunabön.

5

Krais niñi bi niñe gau kalip abad mid aij gimön

¹ Bi nap bi rimnap kalip hag gagmön; nap ne ke hag niñ aij gippan rö u, kalip u rö nöp hag niñmön. Bi praj gau, namam ne ke gi aij gippan rö u, kalip u rö nöp gimön. ² Niñi majö gau, name bi ne ke gi aij gippan rö u, kalip u rö nöp gimön. Niñi praj gau, nañin ne ke gi aij gippan rö u, kalip u rö nöp gimön. Ne gasi aij adö u nöp niñmön, gasi naj rimnap niñagmön.

Niñi yadu

³ Niñi yadu niñ pai kale midagöp gau kalip abad mid aij gimön. ⁴ Pen niñi yadu niñ pai kale rimnap midaiöl, kalip hagaimön, Krais Jisas niñ niñ udpal rö, niñis niñe bi nöd kalip nan magö niñmidal rö, uri kalip pen nan magö niñmön abad aij göl. Anig geinaböl u me, God niñ aij ginab.

⁵ Niñi yadu ke halö yabiñ midöp u, niñe God añi yip abad mideinab, a göm, sidö an sib an yan God niñ sabe göl gi nöp midöp. ⁶ Pen niñi yadu miñ miñ gi ajpal gau, kamij midpun a göm niñbal u pen umeb rö midpal. ⁷ Manö hagabin anñi, niñi bi gau kalip hag niñ aij gimön niñöm niñi yadu abe niñ pai bi kale gau abe manö anñi niñöm hain gilö, kalip manö ap midagnab.

⁸ Pen niñi bi an, niñi bi niñe ke yabiñ gau, niñis niñe bi niñe ke gau, ud aij göm nan niñeb niñmön gagnab u, niñe Krais manö aij niñe u arö göm

anig ginab. Nibi bi Kraiss nip nin udagpal gau, naj yabil göp anibu rö gagpal.

⁹ Pen nibi yadu rimnap hagöm, “Hib hon u nibi yadu gau aip kalı kliñ rikmim hanip abe nan ñin eb nan gau ñimim,” a gaiöl, nin aij gimim hib kale udmim. Nibi mitep mi unbö ñin juöl mihau nigan (60) ina, bi añi ap nöp udö uma, nibi yadu gau nöp udmim. ¹⁰ Nibi yadu nibi bi rimnap ninlö aij ginab nibi yadu u nöp udmim. Nibi nagı aij adö u nöp göm, ñi pai pro abad mid aij göm rimid ukö mid aij gıpal gau, nibi bi gau nibö aulö ud aij göm nan magö ñöm, nibi bi Kraiss nip nin udpal gau kalıp wög rimnap gi ñöm, nibi bi uıham midöm gası mlö li midpal gau kalıp ud aij göp, nibi yadu u nöp udmim. ¹¹ Nibi yadu mitep lagpal rimnap, hib kale udagmim. Kraiss nip cig ginabun a ginaböl u pen mid damöm, midmagö kale pıtu gö, bi hain nibö udun nip cig gun, a göm, Kraiss nip arö göm bi hain nibö udnaböl. ¹² Manö kale ke nöd hagla u rib junaböl u, God ninö naj gö, manö mideinab. ¹³ Pen nibi yadu mitep lagpal gau, wög yabil gagöm, yıharın ram ram gi ajöl göm, nibi bi rimnap hag juöl gi, manö pıral hagagep gau hagöl gi, anig gıpal anig gıpal, a göl gi, gi mideinaböl. * ¹⁴ Nibi yadu kale bi hain nibö udöm, ñi pai riköm, ram kale ke wög göm, mid aij ginaböl u aij. Mid aij ginaböl u, nibi bi God nip mulu lugö ninbal gau, hanip hag juöl rö lagnab. * ¹⁵ Pen nibi yadu rimnap Kraiss Jisas nip arö göm hadö Seden nip hain gıpal.

¹⁶ Manö ap, nibi Kraiss Jisas nip nin udpal gau,

* 5:13: 2De 3:11 * 5:14: 1Ko 7:9

nibi yadu yam kale ke ap m+dain+m, kale ke abad m+daiöl. Anig g+ilö me, nibi b+ Krai n+ñ udpal gau j+m ñöl, nibi yadu ke halö yab+ñ m+dpal gau nöp abad m+deinaböl. Wasö u, nibi yadu iru m+dlö, u+ham yab+ñ abad m+deinaböl.

Nibi b+ Krai n+ñ udpal gau kal+ñ b+ abad m+dep b+ gau

17 B+ kale nibi b+ Krai Jisas n+ñ udpal gau kal+ñ abad m+id aij g+pal gau, nibi b+ Krai n+ñ udpal gau, b+ an+b gau rö kal+ñ ud aij göm pe aij ñöl. B+ klö göm Krai manö aij u hag ñ+ ajaböl gau abe, b+ klö göm Krai manö aij u nibi b+ n+pe kal+ñ hag ñaböl gau abe, b+ an+b gau rö kal+ñ ud aij göm pe aij ñöl.

18 God Manö kal+ kliñ r+köm hagla, “Nan wid magö abhib jaklö, magö gau ke löm, cög gau ke löm gañ, a g+mim, kaj kau pañ+d dammim, wid magö r+imnap ñ+ñaböl, a g+mim, meg magö kale nag+ li r+ib+ik gagmim; wög g+pal rö u, r+imnap ñ+ñnig ñ+ñöl,” a g+la. Pen manö ap hagla, “B+ wög g+pal gau, pe ñeb,” a g+la. * 19 B+ añ+ ap nöp apöm hagnab, “Nibi b+ Krai n+ñ udpal kal+ñ b+ abad m+dep b+ u, an+g göl an+g göl g+ naj göp,” a gain+m u, n+ñagmön. Nibi b+ m+höp aka nibi b+ m+hau n+gañ rö n+ñöm, apöm hagaiöl u, n+ñö hagnal rö löp, a g+mön, n+ñmön. * 20 Nibi b+ Krai n+ñ udpal kal+ñ b+ abad m+dep b+ u, nan si nan naj göp u arö gagnab u, Krai nibi b+ am magum g+ñaböl ñ+n u, magöñhalö n+ñm+dlö n+ñöl g+, n+ñ

* 5:18: 1Ko 9:9; Mad 10:10   * 5:19: 2Ko 13:1

hag gımön. Anıg geinabön u, nıbi bı rımnap nıñöm, ana udöm, hainö anıg gagnaböl. *

²¹ Bı yad gau gı naj gıpal, bı kale gau nöp gı naj gıpal, a gımön, gası u nıñagmön. Manö ıt mıdainım u, nıñ aij gımön nöp, hagmön. Nöp manö anıbi yıharıñ hagagabin; God, Krais Jisas, ejol nıpe hag la gau nıñmıdlö nıñöl gı hagabin.

²² Pen Jisas nıbi bı kalıp abadep bı gau, yıñıd ñımagö ne nabıc kalıp adö u lımön, wög anıbu hag lagmön. Nıbi bı rımnap nan si nan naj gaiöl u, ne aip gagmön. Ne bı asıñ mıdagöp rö nöp mıdaimön. ²³ Pen nöp nan pör pör göm, yuö hauub u, ne uri ñıg nöp ñıñagmön, ñıg wain pro pro rımnap halö ñıñmön.

²⁴ Nıbi bı nan si nan naj gıpal u, rımnap waiö gılö, yıñıd nöp nıñun manö hag gıpun. Pen nıbi bı rımnap nan si naj agamıj pi göl gılö, yıñıd nıñagnabun. Hainö nıñnabun. Wasö u, God manö kub hagnab ñın u nöp waiö lınab. ²⁵ Pen anıb unbö rö nöp, nıbi bı kale nıbi bı rımnap kalıp gı aij geinaböl u, rımnap waiö mıdö, yıñıd nöp nıñnabun. Pen yıñıd nıñagnabun u, pi göl mıdainım rö lagöp.

6

Nıbi bı nagı wög gep gau

¹ Krais nıbi bı nıpe rımnap kale nagı wög gep nıbi bı mıdpal gau, bı kub kalıp rau daula gau ud aij göl. Anıg geinaböl, nıbi bı rımnap nıñöm, God nıp hag juöm, Krais Jisas manö aij hag ñıbun u hag juöm, gagnaböl. * ² Pen nıbi bı Krais nıp nıñ

* 5:20: Ep 5:11 * 6:1: Ep 6:5

udpal gau, bî Kraiſ nîp nîŋ udpal rîmnap kalîp nagî wög gî ñöl gî, gasî naij nîŋöm, Kraiſ nîbî bî mam hon ke gau nîhön gînîg kalîp nagî wög gabun, a göm, hagagöl. Mam aij hon Kraiſ nîp nîŋ udpal gau kalîp wög gî ñabun, a göm, wög kalîp u gî aij yabîł göl. Manö kalî kîiñ rîkabin i nîbî bî gau kalîp hag ñî aij gö nîŋöl. *

Nan iru udun, a göm, gasî u nîŋbal

³ Nîbî bî rîmnap, Bî Kub hon Jisas Kraiſ nîpe manö aij haga u abe, manö aij nîpe pör hag ñîbun u abe arö göm, manö ke rîmnap hag ñînaböl gau, * ⁴ hon nöp nîbî bî kub mîdpun, a göm, hauł alöm gasî mîdagö, anîg gîpal. Anîb u, nîbî bî rîmnap kalîp gasî naij nîŋöm, manö magö adö u nöp pen pen hag amîl apîl göm, nîbî bî rîmnap nîŋlö mulu lugö, kal juöm, manö naij hagöm, gasî naij nîŋbal. ⁵ Kale Jisas manö nîŋö nîpe u arö göm, God adan arnabun ułpö kîno mani nan gau udnabun, a göm, gasî naij nöp nîŋöm, pör pör nöp manö pen pen hagpal. *

⁶ Pen hon Kraiſ Jisas nîŋ udun, nan hon hadö mîdöp u ñîñî lînabun u, hon nan aij yabîł ap udun, mîd aij yabîł gînabun. * ⁷ Ami bî hanîp yag daula ñîn u, nan rîmnap halö udun dauagno. Pen umnabun ñîn u, u rö nöp nan rîmnap halö udun aragnabun. * ⁸ Anîb u, nan ñîŋeb rîmnap, waij hon rîmnap mîdainîm, nan hon rö pro me u, a gun. ⁹ Pen nîbî bî nan iru udun a göm gasî nîŋbal gau, hauł alö, gasî añî anîbu kalîp łîp gî

* **6:2:** Plm 16 * **6:3:** Gal 1:6-9 * **6:5:** 2Di 3:8; 4:4; Dai 1:14

* **6:6:** 1Di 4:8; Plp 4:11-12; Hib 13:5 * **6:7:** Job 1:21

ud arö, wal nan ñiηnig aulö, hel udö, adiη ilön kub udpal u rö kalip ginab. Kalip böη nöp naij ginab. ¹⁰ Nibi bi utpö kɩno kibap mani nan gau midmagö libal gau, nan si nan naij adö ke ke iru nöp gipal. Rimnap gasi anibu niηöm, God nip gasi u arö göm, mid aij gagöm, kalip ke mög naij yabɩ göp. *

God nan ñimagö adö nöp li ña u, ud aij gimön

¹¹ Dimodi. Ne God bi nipe midpan u me, nan naij nan piral hagajin i magöηhalö hil gimön, gi aij gimön, God hagöp rö nöp gimön, Krais Jisas niη udmön, nibi bi gau midmagö limön, kɩö gimön gi dammön, bi agamij hain rikmön, gi midmön. * ¹² Ne Jisas niη udpan rö, ñin rimnap miηör auö, uɩham mideinabön, pen ne kɩö gimön, Krais manö aij u hain gimön. Nibi bi iru niηmidlö niηöl gi, yad Krais Jisas nip niη udpin, a gina ñin anibu, nipe pör midep magö u nöp ñöb. Pör midep magö anibu ud pidöη gimön. *

¹³ God nan gau magöηhalö kamij magö ñöb u abe, Krais Jisas Podias Pailod nip manö kabö göl haga u abe, kale niη midlö niηöl gi, nöp kɩö gem hagabin, * ¹⁴ manö nöp hagabin i magöηhalö niη aij gimön, hain gimön, gi aij gimön gö arö, Bi Kub hon Jisas Krais ado gi aunab. Ne anig geinabön, nibi bi rimnap niηöm nöp hag juöl rö lagnab. ¹⁵ Jisas ado gi aunab ñin anibu, God nipe ke hag la. Ñin hag la ñin anibu nöp Jisas nipe

---

* **6:10:** Ep 5:5   * **6:11:** 2Di 2:22   * **6:12:** 1Ko 9:25-26; 2Di 4:7   * **6:13:** Jon 18:36-37

kauyan ado gi aunab. God Bi+ aij ke yabił. Ni+pe añi+ nöp nan gau magöñhalö abad m+idöp. Ni+pe kiñ gau magöñhalö Kiñ kale m+idöp. Ni+pe bi+ kub gau magöñhalö Bi+ Kub kale m+idöp. * 16 Pen ni+pe añi+ nöp umn+m rö lagöp; pör yabił nöp m+ideinab. Mailö aij ni+pe u ke yabił m+idöp. Ni+bi bi+ r+imnap ni+ p amgö ni+ñagpal yabił; ni+ p amgö magö ni+ñeb rö lagöp. Ni+bi bi+ ap ni+pe m+idöp söl au aröl rö lagöp. Ni+pe God Bi+ klö yabił unbö ke u, ni+bi bi+ magöñhalö ni+ñöm, hib ni+pe u pör pör nöp haglö adö aran. An+ib unbö rö aij.

17 Ni+bi bi+ u+tpö kiłno ki+rap mani nan iru m+idöp gau kal+p hagaimön, hon nöp ni+bi bi+ ke yabił m+idpun, a göm, nan y+ñ+d hir gi+nab gau gas+ ni+ñagöl; God han+p ni+bi bi+ abad m+idöm, m+id aij gi+naböl, a göm, nan aij aij iru nöp han+p pör ñab u nöp ni+ñ udöm, gas+ halö m+idaiöl. * 18 An+ib u, kal+p hagaimön, nan iru m+idöp rö, ni+bi bi+ gau ud aij göm, kal+p mög ni+ñöm, nan kale r+imnap kal+p hałöwałö ñöl. Kale ni+bi bi+ r+imnap kal+p gi+ aij göm, gi+ ud arlö ud arlö, kal+p iru gagn+m. 19 An+ib unbö rö geinaböl u, kale nan aij yabił kale ap m+ideinab God ram m+inöñ ni+pe kumi kabö adö lañ au, ni+ñöm kale amöm kam+ñ pör m+idep magö u böñ nöp udöm, pör nöp pör nöp kam+ñ m+ideinaböl. Kam+ñ m+idep an+ibu, kam+ñ ni+ñö yabił. *

20 Dimodi. God nan ñ+mago adö nöp ñi+ la u, ud aij gi+mön. God ni+ p gas+ ni+ñagöm manö piral manö y+har+ñ pör pör hag am+il ap+il gi+pal gau

* 6:15: Rep 17:14 * 6:17: Luk 12:20 * 6:19: Mad 6:20

abe, manö hauł alö pen pen hagaböl gau abe, udagmön. ²¹ Nibi bi rımnap, manö pıral kale anıbu udöm, uri God Manö kabö rö niınbun, a göm, ke padö u aramöm, Jisas manö aij niıpe niıı udla u böı nöp arö gııpal.

God nöp mög niııöm, abad mııdainım. *

---

* **6:21:** 1Di 1:6; 2Di 2:18

Manö Kamɨŋ
The New Testament in the Kobon Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kobon long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kobon

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

3850151d-322e-5e07-a069-b89a616a091d